

РЕШЕНИЕ

№ 4666

гр. София, 12.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XVIII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 16.06.2023 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Милена Славейкова

**ЧЛЕНОВЕ: Антони Йорданов
Мария Бойкинова**

при участието на секретаря Богданка Гешева и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **3523** по описа за **2023** година докладвано от съдия Милена Славейкова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208 – 228 от Административно процесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 63в от Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН).

Образувано е по касационна жалба на „СТРУКТО ИНЖЕНЕРИНГ” ООД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], [улица], ет.1, ап.1, чрез адв. А. Д. М., срещу Решение № 994 от 27.02.2023г. по нахд № 17509/2021г. на Софийски районен съд (СРС), Наказателно отделение (НО), 136 състав, с което е потвърдено Наказателно постановление (НП) № 23-2100059 от 17.11.2021г. издадено от инж.Е. А. - директор на Дирекция ”Инспекция по труда Софийска област” към ИАГИТ, относно наложена на дружеството имуществена санкция в размер на 3 000 лв. за нарушение на чл.246, ал.1 от Наредба № 7/1999г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване (Наредба № 7/99г.), във вр.с чл.5, ал.1 от Наредба № 3 от 19.04.2001г. за минималните изисквания за безопасност и опазване на здравето на работещите при използване на лични предпазни средства на работното място (Наредба № 3/2001 г.). Жалбоподателят твърди, че решението е незаконосъобразно, неправилно и необосновано. Навежда доводи, че обстоятелствата, при които е настъпило процесното събитие, са спорни и не са изяснени правилно от СРС. Обяснява причините, довели до съставяне на два приемо-предавателни протокола (ППП) от

една и съща дата относно предоставянето на лични предпазни средства (ЛПС) на работника. В тази връзка счита, че обжалваното решение недопустимо почива на предположения, въпреки дадените логични обяснения от свидетелите за наличието на два ППП, подписани лично от работника И.. Твърди, че контролните органи не са провели пълно, всеотстранно и обективно разследване на причините за настъпване на инцидента, в резултат на който е починал И., както и, че не е изследван въпросът какво е било поведението на работника и дали то се е отклонило от приетите стандарти за сигурност и безопасна работа, които всеки човек трябва да спазва с цел да защити собствените си здраве и живот. Касаторът твърди, че И. е пренебрегнал правилата за безопасност, за чието спазване е получил изричен инструктаж същата сутрин, както и указания да не се качва на 4-я етаж на скелето, които подценил, защото се почувствал засегнат. Сочи, че И. е работил почти година в дружеството и бил наясно с правилата за безопасност. Излага доводи, че неправилно СРС е пренебрегнал показанията на разпитаните двама свидетели на дружеството работодател. Оспорва извършеното нарушение. Намира за нарушени нормите на ЗАНН, регламентиращи посочването на свидетели в АУАН и правилата за съставяне на акта. Твърди, че СРС не е обсъдил възраженията за съпричиняване от страна на работника и каква е техническата процедура по демонтиране на скелето. Моли съда да отмени решението и потвърденото с него наказателно постановление. Претендира разноски. В писмена защита от 16.06.2023 г. излага допълнителни съображения за приложение на чл.28 ЗАНН.

Ответникът по касационната жалба – директор дирекция „Инспекция по труда Софийска област“ – ИАГИТ, чрез юрк. Х., изразява становище за неоснователност на касационната жалба. Претендира разноски за юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорар.

Представителят на СГП счита, че жалбата е неоснователна и недоказана.

Административен съд София – град, XVIII Касационен състав, след като се запозна с обжалваното съдебно решение, обсъди наведените касационни основания и доводите на страните, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Със съдебно решение № 994 от 27.02.2023г. по нахд № 17509/2021г. СРС, НО, 94-и състав, е потвърдил НП № 23-2100059 от 17.11.2021г. на директора на дирекция „Инспекция по труда Софийска област“ към ИАГИТ, с което на „СТРУКТО ИНЖЕНЕРИНГ“ ООД е наложено административно наказание "имуществена санкция" в размер на 3000 лв. за извършено нарушение на чл.24б, ал.1 от Наредба № 7/1999г., във вр.с чл.5, ал.1 от Наредба № 3 от 19.04.2001г.

Настоящата касационна инстанция приема за изяснена от районния съд следната фактическа обстановка:

На 14.09.2021 г. И. В. И., назначен на длъжност „работник строителство“ в „СТРУКТО ИНЖЕНЕРИНГ“ ООД, извършвал строително-монтажни работи на обект-сграда, която се намирала в етап на предстоящо монтиране на фасадни панели и в дейност по демонтаж на скеле. Работейки на обекта, без защитен колан /сбруя/ И. паднал от около 8 метра височина и загинал. На работника бил проведен инструктаж за безопасна работа. При постъпване на работа на базата, от координатора по безопасност и здраве му били предоставени лични предпазни средства и работно облекло, за което бил съставен приемо-предавателен протокол.

По делото били представени копия на два приемо-предавателни протокола с дата 09.12.2020 г., като копие на втория е представено в хода на съдебното следствие.

Първият протокол съдържа данни за това, че И. е получил от дружеството-работодател ударозащитна каска, защитни очила, ръкавици за обща работа и защитни обувки - цели, с метална подметка и бомбе, а вторият, който не е бил представен в хода на проверката от ДИТ, съдържа данни, че са предоставени още яке и защитен колан /сбруя/.

Съдът е приел, че фактът, че към момента на инцидента И. В. И. е бил без защитен колан /сбруя/ кореспондира с отразеното в първия приемо-предавателен протокол. Посочил е, че липсва логично обяснение за непредставяне още в хода на проверката на втория протокол, представен единствено пред съда.

При преценка на доказателствената съвкупност СРС заключил, че липсват данни относно това, конкретно какви предпазни средства са били осигурени на И. за работата на обекта на 14.09.2021г. и дали защитният колан-сбруя е бил сред тези средства. Не е кредитирал твърденията на свидетеля С., че въпреки осигуряването на защитен колан, И. И. очевидно не е носил такъв, като намерил обясненията му „В крайна сметка е въпрос на някакъв личен избор как ще постъпи човек” за противоречащи на обикновената житейска логика и целящи да наведат на извод, че работникът сам е предпочел да рискува живота си, вместо да се обезопаси с колан.

За да постанови решението си, първоинстанционният съд е събрал като доказателства по делото показанията на актосъставителя К. Й. В., на свидетел на установяване на нарушението М. Д. К., на свидетели на наказаното лице З. И. С. и С. Х. Х., на управителя на наказаното дружество К. И. С., както и писмените доказателства, представени с наказателното постановление, приобщени по реда на чл.283 НПК.

Въз основа на тях е обосновал правен извод, че при съставяне на АУАН и издаване на НП не са допуснати съществени процесуални нарушения, същите са издадени от компетентни органи, във формата по чл.42 и чл.57, ал.1 от ЗАНН и в сроковете по чл.34, ал.1 и ал.3 от ЗАНН. От материална страна е приел, че дружеството –работодател е осъществило състава на вмененото му нарушение като не е спазило разпоредбата на чл.246, ал.1 от Наредба № 7/1999 г.за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване (Наредба № 7/99г.), във вр.с чл.5, ал.1 от Наредба № 3 от 19.04.2001 г. за минималните изисквания за безопасност и опазване на здравето на работещите при използване на лични предпазни средства на работното място (Наредба № 3/2001 г.).

Посочил е, че към момента на инцидента И. И. е бил без защитен колан – сбруя. Когато служителите на Инспекцията по труда направили проверка след инцидента, в представения им от дружеството-работодател приемо-предавателен протокол за предадени и приети лични предпазни средства, не бил описан защитен колан – сбруя. Такъв колан фигурирал в представен едва в съдебна фаза втори протокол от същата дата 09.12.2020г., но липсвали доказателства, че именно този втори протокол отразява действително предадените предпазни средства, както и ясни и непротиворечиви доказателства относно това кой от двата протокола е съставен като „първи” и кой като „втори”, и защо, ако единият е следвало напълно да замести другия, ненужният не е бил унищожен.

СРС изложил мотиви, че задължението за осигуряване на личните предпазни средства е на работодателя, а доколкото отговорността на ЮЛ е безвиновна, ирелеванто е дали е било съзнавано, че се извършва нарушение. Намерил за съответна на нарушението

наложената имуществена санкция в размер близък към законоустановения минимум, като съобразил, че инцидентът е завършил със смърт. Приел за неприложима към случая нормата на чл.28 от ЗАНН.

Така постановеното решение е валидно, допустимо и правилно, постановено при правилно приложение на материалния закон, правилно разпределение на доказателствената тежест и правилно формиране на правните изводи на съда в съответствие с правилата на логическото мислене и съвкупна преценка на всички факти, обстоятелства и доказателствата, без да е допуснато изопачаването им или неправилното им тълкуване.

Нормата на чл.246, ал.1 от Наредба № 7/1999 г. урежда императивно задължение за работодателя да осигури на работниците необходимите лични предпазни средства и специални работни облекла съгласно реда и изискванията, определени в нормативните актове. Съгласно ал.2 на същата разпоредба не се допускат до работа лица, които са без изискващите се за съответния вид работа лични предпазни средства и специални работни облекла и не са инструктирани и обучени за използването им.

Идентично е задължението, уредено в чл.5, ал.1 от Наредба № 3/2001 г., според който при работа с риск за здравето и безопасността, който не може да се отстрани по друг начин, работодателят осигурява на работещите необходимите лични предпазни средства. Същата наредба съдържа Неизчерпателен списък на видовете лични предпазни средства във връзка с рисковете, от които защитават, сред които фигурира спасителен колан/сбруя за защита на цялото тяло.

От фактическа страна административнонаказателно обвинение на работодателя е повдигнато за това, че на 14.09.2021 г. не е осигурил на И. В. И. защитен колан (сбруя), определен за защита от падане от височина в утвърден от управителя на дружеството „списък на ЛПС и СРО“. Според АУАН и НП видно от приемо-предавателен протокол на И. И. не бил даден такъв колан/сбруя. На същата дата работникът извършвал СМР, намирайки се на последно ниво на строително скеле, монтирано на западната фасада на сградата, без същото да е обезопасено срещу падане от височина и без И. И. да е ползвал предвидено в Списък на ЛПС и СРО – лично предпазно средство за падане от височина – защитен колан (сбруя).

В административнонаказателната преписка се съдържа Списък на ЛПС и СРО, утвърден от „СТРУКТО ИНЖЕНЕРИНГ“ ООД на 26.01.2021 г., в който като защитно средство на цялото тяло, осигуряващо защита от падане, фигурират защитни колани (сбруи). Няма спор, че при проверката на място на 14.09.2021 г. и впоследствие по документи в ДИТ бил представен ППП от 09.12.2020 г., съгласно който на И. В. И., ЕГН [ЕГН], са предоставени: ударозащитна каска, защитни очила, ръкавици за обща работа, защитна маска и защитни обувки.

Пред съда е представен ППП от същата дата 09.12.2020 г., в който са дописани обемно яке и защитен колан (сбруя).

От показанията на свидетелите на дружеството – работодател безпротиворечиво се установява, че при изпълнение на работните си задължения на 14.09.2021 г. И. В. И. не е носел защитен колан (сбруя). Техническият ръководител на обекта С. Х. Х. установява, че на 14.09.2021 г. е провел инструктаж на И.. Работникът трябвало да демонтира най-горния ред на скелето, защото пречел на полагането на фасадните панели в момент, в който се прави техния най-горен ред.

Според показанията на управителя на „СТРУКТО ИНЖЕНЕРИНГ“ ООД К. И. С. личните предпазни средства и работното облекло се предоставят в деня на постъпване

на базата с приемо-предавателен протокол, който се оформя от координатора по безопасност и здраве. Тези средства се намирили в определено помещение на самия обект. Такъв протокол бил съставен и при постъпването на И., но при първоначалния инструктаж от координатора по безопасност и здраве се установило, че на този човек трябва да се предоставят и други предпазни средства – сбруя и зимно яке. Затова координаторът предоставил втори протокол. И. попълнил и подписал и двата протокола, като в същия ден се подписал и в книгите за инструктаж.

Свидетелят З. И. С. е работил за външна фирма – подизпълнител, която монтирала фасадни панели на същия строителен обект. Установява, че фасадните панели се слагат от горе надолу. При монтиране на панелите се сваляло (демонтирало) горното ниво на скелето, защото панелите били прекалено големи. С панелите се слизало от горе надолу, като всяко горно ниво се демонтирало, за да може да се монтира долното – това било задължително. 2-3 дни преди инцидента работели на по-долно ниво и им било забранено да се качват на горния етаж, защото скелето било в процес на разглабяне. Според свидетеля „физически е невъзможно да се носи сбруя когато се сваля скеле, защото това означава, че ще паднете заедно със скелето“.

Начинът на монтиране на фасадните панели се потвърждава от показанията на техническия ръководител Х., според които при монтажа на фасадните панели, след като се направи най-горния ред, за следващия трябва да се свали скелето, защото пречи, тъй като е хванато за стената. И. трябвало да демонтира този етаж от скелето постепенно, за да може фирмата подизпълнител да монтира панелите.

Според писмено сведение от 22.09.2021 г., дадено от С. Х. Х., на 14.09.2021 г. заедно с И. трябвало да фиксират монтирани декоративни фасадни панели. Скелето на последно ниво не било достатъчно обезопасено, поради което казал на И. да му подава необходимите материали от по-долното ниво на скелето. Той се засегнал, че го подценяват, не го послушал и се качил горе. Тогава казал на И. да работи седнал, за да има по-голяма сигурност и стабилна опора на скелето. О. И. си носел парче фибран и сядал. Но след втората или третата панела престанал да сяда и започнал за работи прав. Х. видял, че това е много рисковано, казал му да слезе долу на земята и да завърже рамки с въже, което да се спуска отгоре, защото решил да направи парапет на скелето. Обърнал се за кратко, за да довърши затягането на болт на панела, когато чул шум от удар и видял И. на земята по гръб.

Липсата на защитен колан категорично се установява и от показанията на актосъставителя К. В., според които „не му е предоставен такъв колан, защото той е паднал, ако беше с колан, нямаше да падне“. Двете служителки на ДИТ са категорични, че при проверката на място на обекта на 14.09.2021 г. попитали къде са защитните колани, но същите не им били показани. С оглед факта, че по време на инцидента работникът е бил без сбруя е ирелевантно, че защитните средства са се намирили в помещението на самия обект.

С разпита на служителите на ДИТ, установили на място нарушението, вкл. актосъставителя и разпита на трима свидетели на дружеството – работодател, касационната инстанция приема, че районният съд е положил дължимите усилия за събиране на необходимите и относими доказателства за обективно изясняване на всички обстоятелства от значение за установяване на елементите от състава на инкриминираното нарушение и неговото авторство. Спазени са и процесуалните стандарти за оценка на доказателствените източници. Неоснователни са касационните оплаквания за липса на проведено задълбочено съдебно следствие, в резултат на което

е останал неизяснен механизмът на работа на строителния обект, респ. причините за настъпване на инцидента. Решаващият съд е обсъдил задълбочено всички събрани писмени и гласни доказателства, при съвкупната преценка на които е достигнал до правилни и обосновани правни изводи.

Не са допуснати твърденията от касатора съществени процесуални нарушения при посочване на свидетели в АУАН. Чрез използване на съюза „или“ нормата на чл.40, ал.1 от ЗАНН прави разлика между свидетелите, които са присъствували при извършване или установяване на нарушението. С оглед систематичното място на останалите алинеи на същата разпоредба се извежда тълкуване, че при наличие на свидетели по ал.1 същите следва да бъдат предпочетени пред тези по ал. 3 – други двама свидетели. В случая, е спазен чл.40, ал.1 от ЗАНН като АУАН е съставен в присъствието на свидетел на установяване на нарушението. Трайна е съдебната практика, че съставянето на АУАН в присъствието само на един свидетел на извършване или на установяване на нарушението, а не на двама свидетели, не съставлява съществено процесуално нарушение, тъй като изискването за „двама свидетели“ е посочено в чл.40, ал.3 от ЗАНН. Т.е. изискването за двама свидетели касае „другите“ свидетели по чл.40, ал.3 от ЗАНН, а не тези по чл.40, ал.1 от ЗАНН.

С оглед систематичното място на посочената от касатора норма на чл.51, ал.1, б.“в“ от ЗАНН, същата е относима към дейността на АНО, т.е. към изискванията за органите, които разглеждат и решават спора, но не и при образуване на административнонаказателното производство чрез съставяне на АУАН. Ето защо доводите на касатора, че свидетелят на установяване на нарушението М. К. следвало да се отведе поради заинтересованост по смисъла на чл.51, ал.1, б.“в“ от ЗАНН, не намира опора в закона. Напротив, изискването е именно при съставяне на АУАН да присъстват тези длъжностни лица, които непосредствено са установили нарушението, за да подпомогнат диренето на обективната истина в санкционния процес.

Актът е съставен в присъствието на законния представител на дружеството, предявен му е за запознаване и му е връчен препис. Спазени са и всички изискуеми реквизити на АУАН и процесното НП, съгласно чл.42, ал.1 ЗАНН и чл.57, ал.1 ЗАНН. В АУАН и НП са описани по надлежен начин, единно и безпротиворечиво, извършеното нарушение и обстоятелствата, при които е осъществено, посочени са дата и място на извършеното нарушение, както и точната правна квалификация на нарушението, с което се гарантира правото на защита на касатора.

Противно на твърденията на касатора, по делото е установен механизмът на полагане на фасадните панели, при което неговите свидетели безпротиворечиво установяват, че се работи от горе надолу. Именно това изисквало демонтиране на най-горния етаж на скелето, тъй като той пречел на полагането на фасадните панели с оглед на големината им и доколкото скелето е закрепено за стената. Безспорно се установява, че най-горният етаж на скелето на западната фасада било в процес на демонтаж – това било абсолютно необходимо в процеса на работа. Св. С. установява, че на работниците било забранено да се намират там. Св. Х. сочи, че И. по собствена инициатива се качил на последния етаж на скелето. Правилно са

кретидирани показания на св. С., който сочи, че при демонтажа на скелето е невъзможно да бъдеш със сбруя. Това обстоятелство се потвърждава от св. Х., който установява, че искал да направи парапети от въжета на скелето за по-голяма сигурност. Безспорно доказан факт е, че на 14.09.2021 г. най-горният етаж на скелето не е бил обезопасен, бил е в процес на демонтаж, което от своя страна пречело на работника да сложи сбруя. Също безспорен факт е, че на 14.09.2021 г. И. И. е работил на най-горния етаж на скелето, на западната фасада на обекта, без защитен колан, което е непосредствена причина за инцидента - „не му е предоставен такъв колан, защото той е паднал, ако беше с колан, нямаше да падне“ (св. В.).

При така изяснения механизъм на злополуката и на факта, че при настъпване на инцидента работникът е бил без предпазен колан, спорът относно наличието на два приемо-предавателни протокола от 09.12.2020 г. с различно съдържание не може да разколебае административнонаказателното обвинение, повдигнато за това, че на 14.09.2021 г. И. И. не е ползвал предвиденото в списък на ЛПС и СРО лично предпазно средство за падане от височина – защитен колан (сбруя). С други думи – независимо дали на 09.12.2020 г. такова ЛПС му е предоставено или не, работодателят е наказан за това, че на 14.09.2021 г. работникът не е бил с такъв защитен колан, което непосредствено е довело до злополука.

Съобразен с материалния закон е крайният извод на районния съд, че задължението не само за осигуряване на това ЛПС, но и за неговото използване по време на работния процес, е на работодателя. Показанията на св. Х. са особено показателни в тази връзка, тъй като той непосредствено пояснява, че е забелязал, че И. изпълнява СМР в условия на висок риск, което наложило да му се дадат допълнителни указания, вкл. като се направят защитни парапети от въжета, но злополуката настъпила непосредствено преди предприемането на такива защитни мерки.

Съвкупната преценка на свидетелските показания правилно е навела решаващия съд на извод за доказаност на нарушението, тъй като работещите на обекта са били наясно с начина на монтиране на фасадните панели, изискващ демонтаж на най-горния етаж на скелето, което от своя страна пречатства носенето на сбруя при работа на този етаж, каквато дейност на 14.09.2021 г. е изпълнявал И.. Евентуална небрежност или самонадеяност на самия работник при осъществяване на трудовите задължения не изключва отговорността на работодателя да предостави на 14.09.2021 г. задължителните за работника предпазни средства за работа при височина. В този смисъл, възражението за евентуално съпричиняване е относимо към гражданската отговорност на работодателя, но не и към неговата административнонаказателна отговорност, която е различна по характер.

За пълнота следва да се отбележи, че касационната инстанция споделя пространните мотиви на СРС относно недостоверността на наличието на два ППП от 09.12.2020 г., но с различно съдържание, предвид липсата на логично обяснение за непредставянето им в хода на проверката от ДИТ. Контролните органи извършили проверката потвърждават, че към датата на завършването й, вкл. по документи, което е на 12.10.2021 г. (близо месец след инцидента) не е представен ППП от 09.12.2020 г., в който на И. да е предоставена сбруя.

Нелогични са обясненията на касатора, че това се дължало на силния стрес от инцидента, тъй като проверката е продължило по документи близо месец след това. Ето защо, включването в текста на АУАН, логично пренесен в текста на НП предвид представянето на втория протокол едва пред съда, на изречението „видно от ППП на И. И. не е даден защитен колан“ не може да разколебае доказаността на административнонаказателното обвинение.

Споделят се и изложените от СРС мотиви относно липсата на основание за приложение на чл.28 ЗАНН, които не следва да се преповтарят.

По изложените съображения и на основание чл.221, ал.2 от АПК, вр. чл.63в от ЗАНН е дължимо оставяне в сила на обжалваното решение на СРС.

При този изход на спора и на основание чл.63д от ЗАНН, чл. 37 от Закона за правната помощ и чл. 27е от Наредбата за заплащането на правната помощ на ответника следва да се присъдят сторените разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 80 лв.

Воден от горното, на основание чл.63в ЗАНН Административен съд софия-град, XVIII-ти Касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА съдебно решение № 994 от 27.02.2023 г. на Софийски районен съд, Наказателно отделение, 136-ти състав, по нахд № 17509/2021 г.

ОСЪЖДА „СТРУКТО ИНЖЕНЕРИНГ“ ООД, ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление [населено място], [улица], ет.1, ап., да заплати на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ юрисконсултско възнаграждение в размер на 80 (осемдесет) лева.

РЕШЕНИЕТО е окончателно и на основание чл. 223 от Административнопроцесуалния кодекс не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.